

Наталя ЛОТОЦЬКА

Український штурм зможє нас ВРЯТУВАТИ

Переможницею щорічної мистецької премії "Київська пектораль, 1996" в номінації за кращу жіночу роль другого плану стала народна артистка України Наталя Лотоцька за блискуче виконання ролі Риндички у виставі "Український водевіль, або Вип'ємо й поїдемо!.." за М.Кропивницьким у Національному академічному драматичному театрі ім. І.Франка. Отже, кілька запитань до володарки нагороди:

- *Наталю Василівно, розкажіть про роль, яка принесла Вам перемогу.*

- Мені було дуже приємно працювати у цій виставі. Так склалося, що я українська актриса, але граю мало ролей українського класичного репертуару... І раптом роль Риндички у цьому водевілі. Мені здається, що М.Кропивницький просто був закоханий в ту Риндичку, тому що так філігранно, так майстерно, так вишукано виписати роль цієї баби неможливо без любові. І очевидним є те, що коли трапляється такий драматургійний матеріал, все робиш для того, щоб, як кажуть лікарі, не зашкодити. Тобто взяти від нього все і вкласти туди все своє вміння, всю свою вигадку.

- *А перевтілення в яку роль найбільше запам'яталося?*

- Ролі... Їх усі любиш. З одного боку, роль та вистава збагачують тебе, з іншого - ти вкладаєш свою душу, а тому кожна роль, навіть яка

не дуже вийшла, - теж дорога. У мене була одна така роль у виставі "Жіночий стіл у мисливській залі" - за В.Мережком. Вистава вийшла не дуже вдалою, але я там грала дуже цікаву роль - 82-річної бабусі. І там таки дійсно перетворення було. Там був і "цирк". Я, наприклад, стояла на ший "в берізці" і говорила текст, а Наталя Сумська робила кульбіти. Вистава була якоюсь передчасною, але ця роль мені запам'яталася. Вона мені багато дала, адже в молодості я грала лише піонерок та комсомолок. Я навіть якось бігала по театру і кричала, що на цьому піонерському галстукові повішуся. Потім була довга пауза. А далі - перехід на зовсім інші ролі. Була цікава робота в "Сторінці щоденника" О.Корнійчука. Дуже я любила роль у "Шоколадному солдатику" Б.Шоу. Останнім часом у нас іде вистава "Тев'є-Тевель", де ми з Богданом Ступкою граємо. Я, на жаль, не могла бачити цю виставу, але кажуть, що гарна... І ми просто безмежно любимо її. Вона йде багато років, а публіка приходить. Тому що, незважаючи на жорстокість світу, люди тягнуться до милосердя, добра, до якоїсь вищої мудрості. Вищої за оту сьогодишню матеріалізацію всього. Взагалі, в театрі є щось вище за оті автомобілі, дорогі магазини, в які ми не ходимо, бруд, який нас оточує.

- *Ви граєте комедію. Скажіть,*

як Ви поєднуєте сміх на сцені з оточуючим нас не дуже веселим сьогоденням?

- Коли була "велика депресія" в Америці, Америку врятував Чарлі Чаплін - Америка сміялась, пізнаючи себе і цінуючи почуття гумору, поверталась до почуття реальності. Знаєте, іноді дратує, коли ми починаємо багато плакати. Подивіться, - люди працюють. І головне, в Україні є тісні родинні зв'язки і ми підтримуємо одне одного. Отже, родинні зв'язки і невичерпний український гумор зможуть нас врятувати.

- *Ви володієте одним із найвідоміших голосів України, - і це завдяки радіо...*

- На радіо я працюю давно. Хоча, на жаль, мої стосунки з передачею "Від суботи до суботи" вичерпались... Але я читаю прекрасну українську прозу, поезію. Особливо жіночу - це і Олена Пчілка, і Леся Українка, і Ліна Костенко, і Ольга Кобилянська. До речі, я декілька років тому записала оповідання "Некультурна" - його іноді дають в ефір. Хоча я рідко собі подобаюсь, але коли слухала цей твір, - думала: "Ой, вдруге я навряд чи це зробила б так...".

- *А які ваші стосунки з кіно?*

- Так сталося, що в молодості мене це не торкнулося. На студії імені О.Довженка було модно знімати акторів не з України, і

Наталя Лотоцька в ролі Риндички. Вистава "Український водевіль, або Вип'ємо й поїдемо!.." за М.Кропивницьким. Режисер С.Моїсєєв.

тільки зрідка наших. Останнім часом ситуація змінилася, але запізно... Адже майже нічого не знімається. Але я тішуся з того, що знялася у фільмі Віктора Василенка "Буйна", де грала маму Катерини Білокур. Була приємна зустріч із Раїсою Недашківською, Михайлом Голубовичем, іншими акторами... І, звичайно, телевізійний фільм "Царівна" за повістю Ольги Кобилянської, де я грала тітку головної героїні. Це надзвичайно цікавий персонаж.

- Наталю Василівно, яке ваше ставлення до комерційних театральних проєктів?

- Негативне. Я вважаю, що такі театри, як імені І.Франка, Опера, а також Філармонія тощо мусять мати державну підтримку. Тоді можна буде тримати високий рівень. Так є в цілому світі. Я відрізняю шоу-бізнес від театру поважного, від поважного мистецтва. Безумовно, і в театрі мусить бути комерційний директор, але йти на скандал, на епатаж для того, щоб привабити публіку, - я проти того. До речі, я дивилася і "Швейка" і "Не боюся сірого вовка", і вони мене нічим не здивували - епатажу не відбулося. І не треба писати, що це Олбі чи Гашек. Я дуже шаную нашого художнього керівника Сергія Данченка за його повагу до драматурга. В тому є висока культура, глибина й інтелігентність.

- Наталю Василівно, в Київському інституті культури Ви викладаєте сценічну мову... І чим цікава ця робота?

- Я люблю цю роботу, і можу похвалитися своїми студентами. Звичайно, в Інститут культури нерідко йдуть люди, які не потрапляють до Театрального інституту, і тут секрету великого нема. В глибині душі вони хочуть бути акторами, я це відчуваю, і тому викладаю не лише сценічну мову, а й роблю з ними дійовий аналіз твору, досліджуючи його передісторію. В цьому є певне просвітництво і, таким чином, я їх залучаю до театру, даю їм таку програму сценічної мови, щоб вони могли показуватися в театрах. В Житомирі працюють мої учні, в Ужгороді...

- Складається враження, що ви весь час працюєте... І все ж, розкажіть про ваш відпочинок.

- По-перше, у мене, як і майже у всіх артистів театру, вихідний день - понеділок... А понеділок, як відомо... Коли втомлююсь, то читаю... або дивлюся "Санта-Барбару" - це, звичайно, примітивний відпочинок, але йде така релаксація... А взагалі я рухлива людина - люблю просто гуляти по вулиці, але ввечері, на жаль, це неможливо, бо небезпечно. Оскільки я часто буваю серед людей, то й надаю перевагу відпочинку на самоті. Я любила відпочивати в Карпатах (зараз, на жаль,

це дорого) - ходити в гори, збирати афени (чорниці). Знаєте, коли виходиш нагору і дивишся вниз - вся суєта-суєт, вся метушня кудись відходить і є час замислитися, побути трішечки між небом і землею...

А на закінчення нашої розмови пані Наталя розповіла мені не дуже кумедний випадок, що з нею стався під час репетицій "кумедії".

- Іду я на репетицію Риндички восени 1996 року, виходжу з метро "Хрещатик", раптом бачу, на мене біжить величезний мужчина з пістолетом у руці і кричить: "Лягай!". Я думаю, ну хіба ж можна так серед вулиці і під дулом пістолета? Але поки я думала, він пробіг повз мене і кричить іншому: "Лягай! А то стріляти буду!" Тут я повернулась, і бачу, що той вже ліг, а переслідувач став ногою на руку і приклав дуло до його голови. Отут мені перестало бути смішно. Виявилось, що це служба безпеки "брала" якусь банду. Коли я розповіла це в театрі, Стас Моїсєєв, який вів репетицію, каже: "А якби тебе взяли в заручники?" Я кажу: "Боже мій, я побувала б у Швеції!" Всі посміялися. І отут мені стало погано...

Отже до Швеції Риндичка не потрапила і на тротуар не лягла, а після кількох крапель валер'янки почалася чергова репетиція...

Розмову вів Олександр Гайдук